

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació del servei “DIRECCIÓ AMBIENTAL DE LES OBRES DE RESTAURACIÓ GEOMORFOLÒGICA I MILLORA DELS HÀBITATS DE L'ESPAI FLUVIAL DE L'AIGUABARREIG ENTRE LA RIERA DE SANTA COLOMA I EL RIU TORDERA AL TM DE FOGARS DE LA SELVA I MAÇANET DE LA SELVA - COFINANÇAT PEL FONS EUROPEU DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER) DE LA UNIÓ EUROPEA, EN EL MARC DEL PROGRAMA DEL FEDER DE CATALUNYA 2021-2027. Codi: CTN2600182”

Antecedents

El Departament de Contractació de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars del contracte especificat a l'encapçalament (PCAP), d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació d'un contracte que té per objecte l'indicat a l'apartat A del quadre de característiques i que consisteix en la direcció ambiental de les obres per a l'execució del *Projecte constructiu de restauració geomorfològica i millora dels hàbitats de l'espai fluvial de l'aiguabarreig entre la Riera de Santa Coloma i el Riu Tordera, clau LME.00134.01/P*.

L'actuació està recollida a la planificació vigent, concretament, al *Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2022 – 2027*, aprovat per Acord GOV/108/2023, de 16 de maig, amb el codi A2.040.01 “Restauració geomorfològica i millora dels hàbitats de l'aiguabarreig entre el riu Tordera i la riera de Santa Coloma. T.M. de Maçanet de la Selva i Fogars de la Selva”. S'indica que el projecte constructiu defineix el cost del pressupost previst per aquesta actuació. Aquest informe

jurídic no es pronuncia sobre qüestions econòmiques sense perjudici que l'OCEF en el seu informe de fiscalització consideri adient fer un pronunciament al respecte.

El Codi CPV amb el que s'identifica l'activitat econòmica objecte del contracte és el 71313450-4 Seguiment ambiental per a la construcció, que constitueix una prestació de caràcter intel·lectual en els termes que estableix a disposició addicional 41ena de la LCSP. La contractació s'encabeix en la definició que dona l'article 17 de la LCSP de la tipologia contractual de serveis.

El contracte esdevé necessari atès que la Resolució TER/1891/2025, de 22 de maig, de declaració d'impacte ambiental del projecte Restauració geomorfològica i millora dels hàbitats de l'espai fluvial de l'aiguabarreig entre la riera de Santa Coloma i el riu Tordera (OAA2024106) resol entre altres qüestions el següent: "6.2 Programa de vigilància ambiental: El promotor del Projecte s'ha de responsabilitzar d'executar el Programa de vigilància ambiental i dels seus costos. Aquest ha de disposar d'una direcció ambiental d'obra amb la funció bàsica de fer un seguiment acurat de les obres per fer complir el que disposen l'estudi d'impacte ambiental i aquesta declaració d'impacte ambiental. Les incidències ambientals s'han de reflectir en informes tècnics, que cal elaborar de forma periòdica i adreçar a la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural."

D'acord amb la Llei 3/2007, de 4 de juliol, de l'obra pública, en tot procés d'una obra pública poden intervenir, en funció de les seves característiques, un o varis agents dels definits en aquesta llei, entre els quals s'indica "els restants agents establerts per la legislació d'aplicació, amb les funcions que tinguin atribuïdes" (art. 5.2. k). I, d'altra banda, la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental determina la necessitat de realitzar la vigilància ambiental durant la fase d'obres i seguiment ambiental durant la fase d'explotació d'aquestes. El plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP) estableix que el director ambiental realitzarà les funcions de seguiment i vigilància ambiental de l'obra, per tal de garantir el compliment dels requeriments establerts al document ambiental i als acords adoptats en la Declaració d'impacte ambiental, així com els que poguessin sorgir durant l'execució de les obres, i que serà el responsable de la redacció del pla de vigilància ambiental i de l'informe final ambiental.

D'acord amb l'article 116 de la LCSP s'argumenta la insuficiència de mitjans interns en l'elevat volum, especialització i complexitat de les d'obres que executa l'ACA, i en la funció del personal de l'Àrea d'Execució d'Actuacions de seguiment tècnic i administratiu de les obres.

També es justifica que no es pot dividir en lots l'objecte del contracte, d'acord amb el que preveu l'article 99.3 b) de la LCSP, per raó de la intel·lectualitat de les tasques i la necessitat de coordinació tècnica d'una obra completa i d'un únic responsable que assumeixi la responsabilitat dels treballs.

En aquesta licitació no és d'aplicació la disposició addicional segona del Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut d'Empresa Pública Catalana, modificada pel Decret Llei 3/2025, de 4 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de contractació públic, pel fet que l'import de les obres que resulta del projecte constructiu no supera els 15M d'euros.

De conformitat amb l'article 9.3 del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC), el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts. El règim jurídic del contracte es determina en la clàusula cinquena i el règim de recursos en la clàusula quarantena, on es preveu el règim ordinari de recursos, atès que pel valor estimat del contracte (inferior a 100.000 €) no és susceptible de recurs especial en matèria de contractació d'acord amb l'article 44 de la LCSP.

El contracte té un valor estimat de 67.926,38 €, per tant en aplicació de l'article 22.1.b) de la LCSP no està subjecte a regulació harmonitzada.

L'objecte del contracte està cofinançat amb el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027, tal i com s'indica en l'apartat C.3 del quadre de característiques, i el cofinançament és d'un màxim del 40% de la despesa elegible.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159.1 de la LCSP, atès que el seu valor estimat és inferior a 140.000 € (més IVA) i que els criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor, al ser un contracte de caràcter intel·lectual, no superen el 45% del total.

D'acord amb la Disposició Addicional quinzena de la LCSP i en la clàusula vuitena del PCAP, la tramitació del procediment comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions derivades del mateix per mitjans exclusivament electrònics mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

El procediment de licitació i adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital, i tal com s'especifica a la clàusula onzena del PCAP i la lletra F del quadre de característiques, en dos sobres, al contemplar-se criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor i criteris automàtics objectius.

S'exigeix, d'acord amb l'article 159.4.a) de la LCSP, la prèvia inscripció en el Registre Electrònic d'Empreses Licitadores o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic a la data final de presentació d'ofertes. A aquest efecte també es considera admissible la proposició de l'empresa licitadora que acrediti haver presentat la sol·licitud d'inscripció en el corresponent Registre juntament amb la documentació preceptiva per a això, sempre que aquesta sol·licitud sigui de data anterior a la data final de presentació de les ofertes.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, a la Guia actualitzada de redacció de plecs de clàusules administratives particulars de la Junta Consultiva de Contractació Pública i al Manual de comunicació del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027 elaborat per la Direcció General de Fons Europeus i Ajuts d'Estat del Departament d'Economia i Finances.

Concretament, seguint les previsions d'aquest últim document, s'inclou la referència a la participació de la Unió Europea i al programa específic del FEDER i l'emblema del període. S'indica que el cofinançament FEDER és d'un màxim del 40% de la despesa elegible (segons Programa FEDER Catalunya 2021 – 2027). Tanmateix, manca afegir d'acord amb l'esmentat Manual una clàusula en la qual es facin constar expressament les obligacions de l'adjudicatari pel que fa a les normes de visibilitat, transparència i comunicació.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris, amb referència a terminis i dedicacions de personal segons es detalla al PPTP. El valor estimat del contracte és de 67.926,38 € (més IVA), incorpora l'import de licitació 60.447,45 € (més IVA) i un increment del 20% de la fase 2 del contracte (per la previsió de la causa de modificació del contracte prevista de l'apartat N del quadre de característiques). El pressupost base de licitació inclou l'IVA i té un valor de 67.926,38 €.

A més, es justifica que en l'establiment dels costos de personal que han servit de base pels càlculs de l'import de licitació, s'ha garantit que disposin d'uns sous bruts superiors als mínims fixats al conveni col·lectiu d'aplicació, i s'aclareix que el PPTP recull els sous bruts segons els perfils professionals, fixats com a punt de partida per a recollir els increments necessaris d'aspectes com l'antiguitat, experiència i actualització anual del cost de vida. Respecte els càlculs efectuats per obtenir els imports fixats en el PCAP, així com la seva justificació s'estarà a allò que observi l'OCEF en el informe de fiscalització corresponent.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2026 - 2029), la identificació del projecte, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'incorpora a l'expedient l'autorització de 13 d'abril de 2026 del director de la despesa pluriennal del contracte, citant-se l'Acord del Consell d'Administració que li ha delegat la facultat. Recentment, la Direcció General de Pressupostos i la Intervenció General han emès conjuntament la Instrucció 2/2026, de 26 de març de 2026, sobre la tramitació i gestió dels expedients de compromisos de despesa amb càrrec a pressupostos d'exercicis futurs. L'apartat 8.8 d'aquesta instrucció preveu que "Els compromisos amb càrrec a exercicis futurs de la resta d'entitats del sector públic han de ser autoritzats pels òrgans de govern respectius. Aquesta competència s'ha d'entendre indelegable". Respecte el compliment de la instrucció, la normativa pressupostària vigent respecte l'adquisició de compromisos pluriennals i l'adequació del crèdit consignat s'estarà al que pugui informar l'OCEF en el seu informe.

L'apartat D del quadre de característiques fixa un termini total de durada del contracte de 34 mesos que resulta de la suma dels terminis parcials previstos per a cadascuna de les fases del contracte. S'identifiquen les 4 fases del contracte (treballs previs, treballs durant l'execució de les obres, treballs finals i treballs durant el període de manteniment del contracte d'obra) i s'assigna a cadascuna d'elles un termini (3, 6, 1 i 24 mesos, respectivament).

En aquest apartat s'indica que l'ACA procurarà coordinar la signatura del contracte d'execució de les obres i dels complementaris vinculats (direcció d'obra, direcció ambiental i coordinació en matèria de seguretat i salut), i que en cas que algun dels contractes

complementaris es signi amb anterioritat al contracte d'execució d'obra, el seu inici restarà en suspens fins a l'inici del contracte principal, d'acord amb l'article 29.7 de la LCSP.

El detall de les fases i les tasques que ha de realitzar la direcció ambiental es desenvolupen en el PPTP, que no és objecte del present informe jurídic. Entre les tasques que desenvolupa la direcció ambiental es destaca la redacció del Pla de Gestió Ambiental (en la fase dels treballs previs) i el seguiment del seu compliment durant l'execució de l'obra. Així mateix, haurà d'emetre informes de seguiment mediambiental mensuals i reflectir les incidències ambientals en informes tècnics que s'elaboraran mensualment i s'adreçaran a la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural -aquesta darrera obligació permet donar compliment a la Resolució TER/1891/2025, de 22 de maig-. En la fase de treballs finals la direcció ambiental haurà d'elaborar un informe específic de compliment de la Declaració d'Impacte Ambiental. Pel que respecta a la fase de treballs durant el període de manteniment, s'indica en el PPTP que el projecte preveu un període de manteniment de tres anys si bé el període de manteniment objecte del present contracte s'estableix en 24 mesos -qüestió que convindria justificar- i en aquesta fase la direcció ambiental efectuarà les tasques del pla de manteniment previst a l'estudi d'impacte ambiental.

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Es requereixen requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b) de la LCSP. I el PCAP tampoc determina la classificació, com a mitjà alternatiu d'acreditació de la solvència, pel fet que l'objecte del contracte no està inclòs dins de cap grup ni subgrup de classificació vigents.

En relació amb la solvència econòmica i financera, d'acord amb l'article 87.1.a) de la LCSP, es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui d'almenys de 101.889,57 €. Aquesta solvència és proporcional amb l'objecte del contracte atès que l'import exigít no supera l'import d'1,5 del valor estimat del contracte, màxim permès per la llei.

Pel que respecta a la solvència tècnica o professional, segons l'article 90.1.a) de la LCSP, es demana una relació dels principals serveis o treballs, de naturalesa igual o similar a l'objecte del contracte, realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys i s'indica expressament que han de ser en l'àmbit de l'objecte del contracte *seguiment ambiental d'obres*. A més, en la relació s'haurà d'indicar l'import, les dates i el destinatari, i, l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat haurà de ser igual o superior a 14.934,07 € (més IVA).

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, a més d'acreditar la seva solvència, la presentació d'un compromís d'adscripció permanent dels membres principals de l'equip tècnic descrit al PPTP i proposat a l'oferta, compromís que s'ha de formalitzar segons el model de l'annex 1. En aquest compromís no es podran incloure els noms de les persones de l'equip, ni tampoc cap altre dada identificativa, advertint-se de l'exclusió del licitador de la licitació en cas d'incompliment.

L'equip tècnic al qual es refereix el compromís d'adscripció es conforma pel Director/a ambiental i el Tècnic/a especialista en medi ambient.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitatius i econòmics basats en el principi de millor

relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. La mesa de contractació remetrà a l'òrgan de contractació la proposta d'adjudicació basada en l'aplicació d'aquests criteris d'adjudicació (clàusula catorzena). Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica (i així es fa constar expressament en el PCAP) la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública.

Pel que respecta a la valoració de les ofertes, la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 80 punts sobre un total de 100, superant-se així el percentatge mínim exigít per a llei (51%) per als contractes amb prestacions de caràcter intel·lectual. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor amb una puntuació màxima de 31 punts (memòria tècnica descriptiva i anàlisi de projecte; i sistemes per al seguiment, control i gestió); i, per l'altra, criteris de qualitat automàtics objectius, amb una puntuació màxima de 49 punts, segons l'annex 2a i 2b (participació del director/a ambiental en qualitat de director/a ambiental en obres similars; classificació ambiental del vehicle i funcions de les dones o titulat júnior dins l'equip principal. Cal revisar els criteris automàtics en la mesura en què s'agrupa en un mateix criteri "funcions de les dones o titulat júnior dins l'equip principal". La finalitat i justificació de la funció de les dones dins l'equip principal obeeix a objectius de paritat de gènere mentre que l'aportació del titulat júnior es justifica per la necessitat de disposar coneixements i metodologies més recents desenvolupades en l'àmbit universitari. No poden conformar doncs el mateix criteri automàtic de valoració de la qualitat de l'oferta. Es justifica la relació dels criteris d'adjudicació amb l'objecte del contracte. D'entre els criteris de qualitat establerts es valoren aspectes mediambientals i aspectes socials d'acord amb l'article 145 de la LCSP.

La valoració econòmica de les ofertes s'efectua en aplicació de la fórmula amb una puntuació màxima de 20 punts. Els licitadors tan sols faran una oferta sobre el preu màxim de licitació. Respecte l'adequació d'aquesta fórmula s'estarà al que disposi l'OCEF en l'informe corresponent.

L'oferta econòmica s'ha d'ajustar al model de l'annex 3, la presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 2a, mentre que la sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques quant a format, contingut i extensió.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors respecte l'import ofert. S'observa que aquest apartat estableix criteris referits únicament al preu, tot i que en l'oferta es valoren altres criteris no econòmics. Es recorda que, d'acord amb l'article 149.2.b de la LCSP, cal identificar les ofertes que es trobin incurses en presumpció d'anormalitat, devent els plecs contemplar paràmetres objectius que tinguin en consideració l'oferta en el seu conjunt (criteris econòmics i tècnics). És per això que es recomana acudir a la Guia de models per a la detecció de les ofertes anormalment baixes de la Direcció General de Contractació Pública (elaborada el desembre de 2025) per poder implementar el contingut de l'article mencionat de forma correcta, tot sens perjudici del criteri de l'OCEF.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que ha de presentar l'oferta millor valorada abans de l'adjudicació. Després de l'adjudicació, l'adjudicatari ha de presentar l'assegurança de responsabilitat civil.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 159.4.b) de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de licitació. La garantia definitiva respon dels possibles defectes dels treballs executats que sorgeixin durant el termini de garantia que es determini en el PCAP.

Tanmateix en aquest contracte no se n'ha establert i s'ha justificat l'excepcionalitat, de conformitat amb l'article 210 de la LCSP, en l'apartat R del quadre de característiques, on s'indica que el termini de vigència del contracte de direcció ambiental garanteix una presència de l'adjudicatari en temps suficient com per preveure eventualitats sobre el servei contractat.

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució (M.1, clàusula ètica i M.2 obligacions en matèria de subcontractació). Es recorda que d'acord amb l'article 202 de la LCSP és d'obligat establiment en el PCAP almenys una de les condicions especials d'execució que s'enumeren en aquest article.

L'apartat N del quadre de característiques preveu una causa de modificació prevista en cas de requerir una ampliació de termini a la Fase 2, quan es prevegi la necessitat d'execució d'unitats que resulti en un import superior al que es pot recollir a la liquidació segons l'article 309.1 de la LCSP. Es tramitarà una ampliació del termini d'aquest contracte juntament amb el d'obres en el supòsit que calgui ampliar aquestes fases, sense necessitat de modificar el contracte, per tal de mantenir la mateixa vigència en els terminis d'execució.

No es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers pel caràcter intel·lectual de l'objecte del contracte. Això no obstant, l'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-quatre permeten la subcontractació llevat de les tasques considerades crítiques, que són les assignades al responsable de la prestació del servei (director/a ambiental). La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

No es preveu la revisió de preus (apartat Q del quadre de característiques).

S'identifica en l'apartat U del quadre de característiques el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatre.

L'apartat W del quadre de característiques es remet a l'instrument de finançament pel que fa als mecanismes que s'empraran per vetllar pel compliment dels objectius, indicadors i resultats de l'actuació.

L'annex 9 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

La clàusula vint-i-dosena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del

contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni el 50% per a la totalitat). El detall de les penalitats es troba en l'Annex 10. El PCAP recull expressament l'exigibilitat de danys i perjudicis per als casos d'incompliment de l'adjudicatari quan no s'hagi previst una penalitat o en cas que sigui insuficient, possibilitat prevista a l'article 194 de la LCSP.

El PCAP, en l'annex 12 qualifica com a obligació essencial (als efectes de resolució de contracte de l'article 211.1.f) de la LCSP) el compromís d'adscripció permanent de l'equip amb el mateix perfil i gènere oferts.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte de serveis sotmès a informe amb les observacions efectuades.

